

Osnovni podaci

Sveučilište u Dubrovniku organizira i izvodi seminar za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča za Dubrovačko-neretvansku županiju na temelju odluke Ministarstva turizma Republike Hrvatske. Seminar i ispit organiziraju se i izvode temeljem odredbi Zakona o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine br.: 68/07, 88/10., 30/14, 152/14., 130/2017, 25/19, 98/19, 42/20 i 70/21) i Pravilnika o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje („Narodne novine“ br.: 50/08. i 120/08.).

Način polaganja stručnog ispita za turističke vodiče, ispitni program za turističke vodiče i sastav ispitne komisije propisani su Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje. Pravilnik je objavljen u Narodnim novinama br: 50/08. i 120/08.).

O turističkom vodiču

IZVADAK IZ ZAKONA O PRUŽANJU USLUGA U TURIZMU NN 130/17, 25/19, 98/19, 42/20, 70/21

Definicija i usluge turističkog vodiča

Članak 69.

(1) Turistički vodič je osoba koja pruža turistima usluge pokazivanja i stručnog tumačenja prirodnih ljepota i vrijednosti, kulturno-povijesnih spomenika, umjetničkih djela, etnografskih i drugih znamenitosti, povijesnih događaja, ličnosti, legendi o tim događajima i ličnostima, gospodarskih i političkih tijekova i zbivanja.

(2) Usluge turističkog vodiča može pružati državljanin Republike Hrvatske, državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane ovim Zakonom.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka, usluge turističkog vodiča može pružati i državljanin države koja nije država ugovornica Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije koji ima prijavljeno prebivalište u Republici Hrvatskoj i ispunjava uvjete za turističkog vodiča propisane ovim Zakonom.

(4) Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na području Republike Hrvatske sukladno posebnom propisu kojim se uređuju uvjeti za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija za pružanje usluga turističkih vodiča, osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima).

(5) Ne smatra se turističkim vodičem osoba koja obavlja poslove stručnog vođenja u muzeju, galeriji, zaštićenim područjima, na arheološkom lokalitetu i slično, gorski vodič, planinski vodič, speleološki vodič, voditelj u ronilačkom turizmu, vodič u lovnu i ribolovu te nastavno osoblje obrazovnih ustanova kada izvodi izvanškolsku ili terensku nastavu.

Pružanje usluga na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) i ostalom području Republike Hrvatske.

Članak 70.

(1) Turistički vodič, ako položi opći dio stručnog ispita za turističkog vodiča, može pružati usluge na području Republike Hrvatske, osim na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima).

(2) Na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) turistički vodič može pružati usluge ako položi posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete) po županijama.

(3) Turistički vodič državljanin druge države ugovornice Ugovora o Europskom gospodarskom prostoru i Švicarske Konfederacije može privremeno i povremeno pružati usluge turističkog vodiča na ili u zaštićenim cjelinama (lokalitetima) za koje je položio posebni dio stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete).

(4) Ministar pravilnikom propisuje popis zaštićenih cjelina (lokaliteta) po županijama, uz prethodno mišljenje ministara nadležnih za kulturu i poslove zaštite prirode.

(5) Ministar pravilnikom propisuje uvjete za priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija u Republici Hrvatskoj za pružanje usluga turističkih vodiča, sukladno posebnom propisu kojim je uređeno priznavanje inozemnih stručnih kvalifikacija.

Rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča

Članak 73. (NN 25/19, 42/20)

(1) Turistički vodič za pružanje usluga turističkog vodiča mora ishoditi rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča koje izdaje nadležni ured.

(2) Rješenje iz stavka 1. ovoga članka izdat će nadležni ured kojem je turistički vodič podnio zahtjev ako turistički vodič ispunjava sljedeće uvjete:

1. da ima najmanje završenu srednju školu

2. da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča

3. da zna jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča razine B2 prema stupnjevima Zajedničkog europskog referentnog okvira u razumijevanju i govoru i poznaje hrvatski jezik u mjeri dostačnoj za pružanje usluga turističkog vodiča.

(3) Izvršno rješenje o ispunjavanju uvjeta za pružanje usluga turističkog vodiča nadležno upravno tijelo dostavlja Ministarstvu, nadležnom područnom uredu turističke inspekcije tijela državne uprave nadležnog za inspekcijske poslove ili nadležnoj ispostavi područnog ureda tijela državne uprave nadležnog za porezni sustav.

(4) Protiv rješenja iz stavka 1. ovog članka može se izjaviti žalba Ministarstvu.

(5) Turistički vodič obvezan je pružati usluge kroz neki od oblika poslovanja sukladno posebnim propisima ili kao zaposlenik pute ugovora o radu ili putem ugovora o djelu ili ugovora o obavljanju studentskih poslova i sl.

Sadržaj rješenja

Članak 74. (NN 42/20, 70/21)

Rješenje iz članka 73. stavka 1. ovoga Zakona sadrži:

1. ime i prezime, osobni identifikacijski broj, datum i mjesto rođenja te adresu turističkog vodiča

2. naznaku o položenom općem dijelu stručnog ispita odnosno naznaku o položenom općem i posebnom dijelu stručnog ispita za zaštićene cjeline (lokalitete)

3. jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča.

Obveze turističkog vodiča

Članak 75. (NN 42/20)

(1) Turistički vodič pruža usluge turističkog vodiča u skladu s izdanim rješenjem iz članka 73. stavka 1. ovoga Zakona.

(2) Turistički vodič dužan je za pruženu uslugu izdati račun korisniku usluge ako pružanje usluge ne organizira turistička agencija ili drugi prodavatelj ili račun ne izda udruga turističkih vodiča koje je član.

(3) Turistički vodič dužan je prilikom pružanja usluga nositi na vidljivom mjestu iskaznicu turističkog vodiča kojom se utvrđuje njegovo svojstvo.

(4) Ministar pravilnikom propisuje oblik i obrazac iskaznice turističkog vodiča te način njezina izdavanja i uporabe.

Počasni turistički vodič

Članak 76. (NN 70/21)

- (1) Istaknutim znanstvenicima i stručnjacima može se na njihov zahtjev priznati svojstvo počasnog turističkog vodiča iz područja uže specijalnosti.
- (2) Počasni turistički vodič može obavljati poslove vodiča samo povremeno.
- (3) Priznavanje svojstva počasnog turističkog vodiča rješenjem utvrđuje ministar.
- (4) Protiv rješenja iz stavka 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.
- (5) Brisan

Obvezna korištenja ovlaštenog turističkog vodiča

Članak 77.

Turistička agencija i drugi korisnici usluga turističkog vodiča obvezni su za pružanje usluga turističkog vodiča koristiti ovlaštenog turističkog vodiča.

Posredovanje usluga turističkih vodiča od strane udruge turističkih vodiča

Članak 78.

Udruge turističkih vodiča mogu u ime i za račun svojih članova, kao i u svoje ime, a za račun svojih članova, posredovati u pružanju usluga turističkog vodiča uz obvezu izdavanja računa korisniku usluge.

O stručnom ispitu

Članak 71. (NN 70/21)

- (1) Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se pred ispitnom komisijom pri odgovarajućem visokom učilištu koju rješenjem imenuje ministar, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za obrazovanje.
- (2) Odgovarajuća visoka učilišta iz stavka 1. ovoga članka su ona koja izvode najmanje stručni ili sveučilišni studij na preddiplomskoj razini u području turizma ili imaju smjer ili nastavne predmete iz područja turizma.
- (3) Stručni ispit za turističkog vodiča polaže se prema utvrđenom ispitnom programu.
- (4) Program stručnog ispita za turističkog vodiča sastoji se općeg dijela za područje Republike Hrvatske i posebnog dijela za zaštićene cjeline (lokalitete) po regijama.
- (5) O položenom stručnom ispitu za turističkog vodiča izdaje se uvjerenje.
- (6) Ministar pravilnikom, uz prethodno mišljenje ministra nadležnog za obrazovanje, propisuje ispitni program stručnog ispita za turističkog vodiča, broj nastavnih sati, sastav ispitne komisije, uvjete koje mora ispunjavati nastavno osoblje te način polaganja ispita.

Ispitna komisija

Članak 72.

(1) Rješenje iz članka 71. stavka 1. ovoga Zakona izdat će se na zahtjev odgovarajućeg visokog učilišta pod uvjetima:

1. da ima osiguranu opremu i poslovni prostor za održavanje stručnog ispita
2. da ima nastavno osoblje za provođenje stručnog ispita sukladno pravilniku iz članka 71. stavka 6. ovoga Zakona
3. da ima program stručnog ispita razrađen po ispitnim predmetima i nastavnim satima sukladno pravilniku iz članka 71. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Visoko učilište obvezno je u roku od 30 dana od završetka kalendarske godine Ministarstvu dostaviti pisano izvješće o broju održanih stručnih ispita, broju prijavljenih polaznika i broju polaznika koji su položili stručni ispit.

(3) Ministar će ukinuti rješenje iz stavka 1. ovoga članka ako visoko učilište ne organizira stručni ispit najmanje jednom godišnje ili ne dostavi Ministarstvu izvješće iz stavka 2. ovoga članka u propisanom roku, ili je prestalo postojati, ili ako visoko učilište prestane ispunjavati bilo koji od uvjeta iz stavka 1. ovoga članka, o čemu ministar donosi rješenje.

(4) Protiv rješenja iz stavaka 1. i 3. ovoga članka nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor.

U skladu s odredbama Pravilnika o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje („Narodne novine“ br. 50/08. i 120/08) Ispitna komisija za polaganje stručnog ispita za turističkog vodiča (Klasa: UP/I-034-02/20-12/86, UR.BR. 529-06-01-01/2-20-1) daje ove

**UPUTE
O ORGANIZACIJI I PROVEDBI SEMINARA I STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKOOGA
VODIČA
(listopad 2024.)**

Kandidat koji želi polagati stručni ispit za turističkog vodiča dužan je prije stručnog ispita za turističkog vodiča redovito pohađati seminar za turističkog vodiča. Seminar za turističkog vodiča organizira Sveučilište u Dubrovniku, a provodi Ekonomski fakultet Sveučilišta u Dubrovniku.

I. PRIJAVA

1. Oglas o provedbi seminara i stručnog ispita za turističke vodiče objavljuje se najmanje u jednom dnevnom listu, u jednom lokalnom tjedniku i na službenoj internetskoj stranici Sveučilišta (www.unidu.hr).
2. Kandidat koji želi polagati stručni ispit za turističkog vodiča, nakon objavljenog oglasa o provedbi seminara i ispita za turističke vodiče, podnosi prijavu u roku određenom u oglasu.
3. Kandidat mora ispunjavati sljedeće uvjete:
  - da je državljanin države članice Europske unije,
  - da ima završenu srednju školu.
4. U prijavi kandidat treba navesti iz kojega stranog, odnosno stranih jezika želi polagati ispit za turističkog vodiča. Kandidati koji su stekli zvanje profesora ili magistra stranog jezika na filozofskom fakultetu iz jezika za koji su stekli to zvanje ili kandidati koji imaju međunarodno priznatu svjedodžbu o znanju stranog jezika minimalno B2 razine iz kojeg su prijavili polaganje ispita, oslobođeni su obveze polaganja ispita iz toga stranog jezika, kao i izvorni govornici (obavezno dostaviti nostrificiranu svjedodžbu o završetku srednje škole i/ili nostrificiranu diplomu fakulteta u stranoj državi na stranom jeziku za koji se traži priznavanje).

Uz elektronsku prijavu potrebno je priložiti dokaze o ispunjavanju navedenih uvjeta

- domovnicu kao dokaz o državljanstvu i preslik osobne iskaznice,
- svjedodžbu ili diplomu kao dokaz o završenom školovanju - nostrifikacija stranih svjedodžbi je obvezna,
- potvrdu o uplati iznosa naknade troškova seminara i ispita,
- dokaz radi oslobođanja od polaganja ispita iz stranog jezika
- dokaz o položenom općem dijelu ispita, ukoliko se kandidat prijavljuje za polaganje samo posebnog dijela ispita,

Dokazi se prilažu u izvorniku ili preslici.

5. Turistički vodič koji je položio opći dio ispita, prijavljuje se za polaganje samo posebnoga dijela.

II. SEMINAR ZA TURISTIČKOG VODIČA

1. Kandidat za turističkog vodiča dužan je prije ispita pohađati obvezni pripremni seminar za turističkog vodiča (u dalnjem tekstu: seminar).
2. Nastava i ispiti na Seminaru održavat će se Ekonomskom fakultetu Sveučilišta u Dubrovniku, na adresi Lapadska obala 7, u pravilu, u poslijepodnevnim satima.
3. Seminar ima konzultativni karakter gdje se izlažu najvažniji dijelovi nastavnog plana za turističke vodiče.

III. PRIPREMA ZA ISPITE

1. Nakon odslušane nastave na seminaru kandidati imaju na raspolaganju dva do tri tjedna za pripremu ispita.
2. Polaznici seminara za turističke vodiče slobodno i bez naknade koriste knjižnicu Odjela za ekonomiju i poslovnu ekonomiju kao i knjižni fond Centra za turističku dokumentaciju i informacije sukladno uputama zaposlenika.

IV. ISPIT ZA TURISTIČKOG VODIČA

1. Kandidat pristupa polaganju stručnog ispita za turističkog vodiča, nakon pohađanja seminara za turističkog vodiča, prema rasporedu ispita.
2. Polaganje stručnog ispita za turističke vodiče obavlja se prema ispitnom programu za turističke vodiče koji je propisan Pravilnikom o stručnom ispitu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje.
3. Ispitni program za turističke vodiče sastoji se od općeg i posebnog dijela.
4. **Opći dio stručnog ispita** za turističkog vodiča kandidati polažu prema općem dijelu ispitnog programa koji je jedinstven za sve kandidate koji pristupe polaganju ispita za turističke vodiče. Posebni dio stručnog ispita za turističkog vodiča kandidati polažu prema posebnom dijelu ispitnog programa za turističke cjeline pojedine županije. Kandidat ima pravo polagati posebni dio stručnog ispita, ukoliko ima položen opći dio stručnog ispita, bez obzira pri kojem ga je visokom učilištu položio.

Opći dio stručnog ispita za turističkog vodiča obuhvaća sljedeće predmete:

- Politički sustav Republike Hrvatske
- Gospodarski sustav Republike Hrvatske
- Osnove turizma i uvod u turističko poslovanje
- Osnove turističkog zakonodavstva
- Hrvatska povijest
- Turistički zemljopis Hrvatske
- Kulturno-povijesni spomenici i druge znamenitosti Hrvatske
- Kultura govorenja i pisanja
- Strani jezik
- Operativno-tehnički poslovi vođenja za turističke vodiče.

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
1.	<p>POLITIČKI SUSTAV REPUBLIKE HRVATSKE (5 nastavnih sati)</p> <p>1. USPOSTAVA NEZAVISNE I SUVERENE REPUBLIKE HRVATSKE Uspostava demokratske vlasti u Hrvatskoj Donošenje hrvatskog Ustava od 22. prosinca 1990. Referendum o suverenosti i samostalnosti, objava nezavisnosti Republike Hrvatske 25. lipnja 1991. i odluka Sabora od 8. listopada 1991. Agresija na Hrvatsku i Domovinski rat</p> <p>2. TEMELJNE VRIJEDNOSTI I NAČELA USTAVA REPUBLIKE HRVATSKE Temeljne odredbe Ustava Zaštita ljudskih prava i temeljnih sloboda Osobne i političke slobode i prava Gospodarska, socijalna i kulturna prava</p> <p>3. USTROJSTVO VLASTI REPUBLIKE HRVATSKE Hrvatski sabor – (način izbora, djelokrug) Predsjednik Republike Hrvatske (izbor, prava i dužnosti) Vlada Republike Hrvatske (imenovanje, sastav, odgovornost, ovlasti) Sudbena vlast (samostalnost i neovisnost, Državno sudbeno vijeće, vrste sudova) Državno odvjetništvo (djelokrug)</p> <p>4. USTAVNI SUD Izbor, sastav i djelokrug</p> <p>5. HRVATSKE POLITIČKE STRANKE I STRANAČKI SUSTAV Pojam, osnivanje i prestanak, financiranje</p> <p>6. REPUBLIKA HRVATSKA I EUROPSKA UNIJA Institucije EU (Europski parlament, Vijeće EU i Europska komisija) Proces stabilizacije i pridruživanja (postupak screeninga, Nacionalni program RH za pridruživanje EU) Pravna stečevina (acquiscommunautaire, Direktive)</p>	<p>mr. sc. Marko Potrebica</p> <p>Benić, Đ.; Vulić, N. 2017. <i>Politika i gospodarstvo – dio Politika</i>. III. dopunjeno izdanje. Udžbenik za srednje strukovne škole. Školska knjiga. Zagreb. ISBN 978-953-0-22085-0</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
2.	<p>GOSPODARSKI SUSTAV REPUBLIKE HRVATSKE (5 nastavnih sati)</p> <p>1. RAZVOJ PODUZETNIČKOG TRŽIŠNOG GOSPODARSTVA Uvođenje tržišnih odnosa Privatizacija i denacionalizacija Restruktuiranje gospodarstva Reforma pravnog sustava</p> <p>2. OSNOVE GOSPODARSKOG SUSTAVA (s posebnim osvrtom na turizam) Glavne gospodarske grane (poljoprivreda, prehrambena industrija, tekstilna industrija, drvoprerađivačka industrija, metaloprerađivačka industrija, kemijska industrija, naftna industrija, elektroindustrija, graditeljstvo, trgovina, brodogradnja, pomorstvo i turizam. Izvoz i uvoz Bruto domaći proizvod Tržište rada Monetarna politika Fiskalna politika Bankarski sustav, tržište kapitala i tržište osiguranja</p> <p>3. EKONOMSKA ORIJENTACIJA REPUBLIKE HRVATSKE Odnosi s Europskom Unijom, Odnosi s drugim državama Europe i svijeta.</p>	<p>izv. prof. dr. sc. Marija Bećić</p> <p>Obavezna literatura: Obadić, A. i Tica, J. (ur.): Gospodarstvo Hrvatske, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Zagreb, 2016. Čavrak, et. al.: Gospodarstvo Hrvatske, Politička kultura, Zagreb, 2011.</p> <p>Dodatna literatura (tko želi znati više):</p> <p>Družić, I., Resursi i tržišta hrvatskog gospodarstva, Politička kultura, Zagreb, 2004.</p> <p>Stipetić, Vladimir, Dva stoljeća razvoja hrvatskoga gospodarstva (1820. -2005.). HAZU, Zagreb, 2012.</p> <p>Kandžija, V., Cvečić, I., Ekonomika i politika EU, Ekonomski fakultet Rijeka, Rijeka, 2010.</p> <p>Baldwin, R., Wyplosz, C., The Economics of European Integration, 5/e, McGraw-Hill Higher Education, London, 2015.</p> <p>Statistički podaci:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Državni zavod za statistiku • EUROSTAT

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
3.	<p>OSNOVE TURIZMA I UVOD U TURISTIČKO POSLOVANJE (6 nastavnih sati)</p> <p>1. OSNOVNI POJMOVI U TURIZMU Turizam, turist, turističko putovanje Vrste ili oblici turizma, turistički proizvod Osnovna obilježja suvremenog turizma Turističko odredište - destinacija, pojam i obilježja (atrakcije) Osnovni činitelji razvoja turističke destinacije Radna snaga u turizmu Razvitak turizma Turizam u Hrvatskoj (dominantne vrste, trendovi, mogućnosti i ograničenja razvoja)</p> <p>2. TURISTIČKA POTRAŽNJA I TURISTIČKA PONUDA Prepostavka za formiranje turističke potražnje (poticaji i ograničenja) Prepostavke za formiranje turističke ponude Turističke potrebe i proces donošenja odluka o turističkom putovanju Turistička motivacija, aktivnosti i oblici turizma</p> <p>3. ČINITELJI NUŽNI ZA RAZVOJ TURIZMA Prometnice i prijevoz Turističke atrakcije Receptivni kapaciteti (ugostiteljstvo, trgovina, promet, servisi, telekomunikacija, pošta i dr.) Turističko posredovanje</p> <p>4. UČINCI TURIZMA Utjecaj turizma na gospodarski razvitak Utjecaj turizma na okoliš i prostor Utjecaj turizma na društvo i kulturu</p> <p>5. ORGANIZACIJA I PLANIRANJE U TURIZMU Turistički sustav i organizacija (državna tijela, turističke zajednice, poduzetnici u turizmu, udruge u turizmu) Planiranje turističkoga razvijanja Marketing u turizmu</p> <p>6. TURISTIČKO POSLOVANJE Poslovanje ugostitelja Poslovanje turističkih agencija Nacionalne i međunarodne turističke udruge.</p>	<p>prof. dr. sc. Vesna Vrtiprah</p> <p>Gržinić, J.; <i>Uvod u turizam, povijest, razvoj, perspektive</i>. Sveučilište Jurja Dobrile u Puli, Pula, 2019.</p> <p>Bartoluci, M., Nakić, M., <i>Menadžment turističke destinacije</i>, Aspira, Zagreb, 2023.</p> <p>Kotler, P.; Bowen, J. T.; Baloglu. S.; <i>Marketing for Hospitality and Tourism, 8th edition</i>, Pearson Academic, 2021.</p> <p>Power-Point prezentacije/predavanja</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
4.	<p>OSNOVE TURISTIČKOG ZAKONODAVSTVA (6 nastavnih sati)</p> <p>1. DRŽAVNA UPRAVA U PODRUČJU TURIZMA Općenito od državnoj upravi (poslovi i tijela državne uprave) Državna uprava u turizmu (nadležna tijela, nadležnost)</p> <p>2. SUSTAV TURISTIČKIH ZAJEDNICA Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma 3. BORAVIŠNE PRISTOJBE I ČLANARINE Zakonom o boravišnoj pristojbi Zakonom o članarinama u turističkim zajednicama</p> <p>4. UGOSTITELJSKA DJELATNOST Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti Podzakonski akti za provedbu Zakona o ugostiteljskoj djelatnosti</p> <p>5. USLUGE U TURIZMU Zakon o pružanju usluga u turizmu Podzakonski akti za provedbu Zakona o pružanju usluga u turizmu</p> <p>6. UGOVORI U TURIZMU Zakon o obveznim odnosima - ugovor o organiziranom putovanju, posrednički ugovor o putovanju, ugovor o alotmanu, ugovor o ostavi Posebne uzance u ugostiteljstvu</p>	<p>Slađana Ledić, dipl. iur.</p> <p>Popis važećih propisa iz područja ugostiteljstva i turizma</p> <p>1. Zakon o turizmu (Narodne novine, broj 156/23) Provredbeni propisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o metodologiji izračuna prihvatnog kapaciteta (NN 112/24) - Pravilnik o metodologiji izrade plana upravljanja destinacijom (NN 112/24) - Pravilnik o pokazateljima za praćenje razvoja i održivosti turizma (NN 112/24) <p>2. Zakon o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma ("Narodne novine", broj 52/19 i 42/20) Provredbeni propisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o javnoj turističkoj infrastrukturi (NN 136/21) - Pravilnik o stručnom ispitu za rad u turističkoj zajednici (NN 44/22) - Pravilnik o obrascima i načinu vođenja Upisnika turističkih zajednica (NN 114/09) - Pravilnik o posebnim uvjetima koje moraju ispunjavati zaposleni u turističkim zajednicama (NN 13/22) <p>3. Zakon o turističkoj pristojbi (Narodne novine, broj 52/19, 32/20 i 42/20) Provredbeni propisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o dopunama Pravilnika o odgodi ili oslobođanju od plaćanja turističke pristojbe za osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu ili na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (NN 105/20) - Pravilnik o odgodi ili oslobođanju od plaćanja turističke pristojbe za osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu ili na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (NN 36/20) - Pravilnik o visini, načinu plaćanja i raspodjeli turističke pristojbe za čarterska plovila, brodove za višednevna kružna putovanja i osobe koje borave na plovilu (nautičari) te način plaćanja turističke pristojbe za brodove na kružnom putovanju u međunarodnom pomorskom prometu i međunarodnom prometu na unutarnjim vodama (NN 73/20) - Pravilnik o sustavu eVisitor (NN 43/20) - Pravilnik o najnižem i najvišem iznosu turističke pristojbe (NN 71/19)

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO	Nastavnik
	Preporučena literatura <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o kriterijima za dodjelu sredstava iz Fonda za udružene turističke zajednice (NN 4/22) - Pravilnik o kriterijima za dodjelu sredstava iz Fonda za turistički nedovoljno razvijena područja i kontinent (NN 4/22) - Pravilnik o oslobođanju od plaćanja turističke pristojbe (NN 148/22) - Pravilnik o oslobođanju od plaćanja turističke pristojbe za osobe koje borave na plovilu koje nije plovni objekt nautičkog turizma (nautičari) (NN 64/21) 4. Zakon o članarinama u turističkim zajednicama (Narodne novine, broj 52/19 i 144/20) Provedbeni propisi: <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o godišnjem paušalnom iznosu članarine za osobe koje pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu i na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu i o obrascima TZ za plaćanje članarine turističkoj zajednici (NN 14/20, 88/20, 64/21, 148/22) 5. Zakon o ugostiteljskoj djelatnosti (Narodne novine, broj 85/15, 121/16, 99/18, 25/19, 98/19, 32/20, 42/20, 126/21) Provedbeni propisi: <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o razvrstavanju i minimalnim uvjetima ugostiteljskih objekata iz skupina „Restorani“, „Barovi“, „Catering objekti“ i „Objekti jednostavnih usluga“ (NN 82/07 i 82/09, 75/12, 69/13 i 150/14) - Pravilnik o razvrstavanju, kategorizaciji i posebnim standardima ugostiteljskih objekata iz skupine Hoteli (NN 54/16 i 120/19) - Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Kampovi (NN 54/16, 68/19 i 120/19) Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji ugostiteljskih objekata iz skupine Ostali ugostiteljski objekti za smještaj (NN 54/16 i 69/17) - Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge u domaćinstvu (NN 9/16, 54/16, 61/16, 69/17 i 120/19) - Pravilnik o razvrstavanju i kategorizaciji objekata u kojima se pružaju ugostiteljske usluge na obiteljskom poljoprivrednom gospodarstvu (NN 54/16, 67/17 i 120/19) - Pravilnik o upisnicima ugostiteljskih objekata i o upisnicima o pružanju ugostiteljskih usluga u domaćinstvu i seljačkom domaćinstvu (NN 5/08)

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
		<p>- Pravilnik o obliku, sadržaju i načinu vođenja knjige gostiju i popisa gostiju (NN 140/15)</p> <p>- Pravilnik za dodjelu oznake kvalitete ugostiteljskog objekta vrste Hotel (NN 9/16)</p> <p>- Pravilnik o utvrđivanju posebnog standarda – hrvatska autohtona kuhinja (NN 60/11)</p> <p>6. Zakon o pružanju usluga u turizmu (Narodne novine, broj 130/17, 25/19, 98/18, 42/20 i 70/21)</p> <p>Provedbeni propisi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Pravilnik o stručnom ispitnu za turističke vodiče i ispitnom programu za turističke pratitelje (NN 50/08 i 120/08) - Pravilnik o stručnom ispitu za voditelja poslova u turističkoj agenciji (NN 81/19) - Pravilnik o popisu turističkih cjelina (lokaliteta) po županijama (NN 76/08) - Pravilnik o iskaznici turističkog vodiča (NN 50/08, 90/08, 112/09, 33/10 i 62/10) - Pravilnik o Upisniku turističkih vodiča (NN 50/08) - Pravilnik o uvjetima za obavljanje djelatnosti iznajmljivanja plovila sa ili bez posade i pružanje usluge smještaja gostiju na plovili (NN 42/17) - Pravilnik o kategorizaciji luke nautičkog turizma i razvrstavanju drugih objekata za pružanje usluge veza i smještaja plovnih objekata (NN 120/19) - Pravilnik o vrstama plovnih objekata nautičkog turizma (NN 68/19) <p><u>Drugi propisi:</u></p> <p>Zakon o državnom inspektoratu (NN 115/18 i 117/21)</p> <p>Zakon o sustavu državne uprave (NN 66/19)</p> <p>Zakon o općem upravnom postupku (NN 47/09 i 110/21)</p> <p>Zakon o obveznim odnosima (NN 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/21, 114/22 i 156/22)</p> <p>Posebne uzance u ugostiteljstvu (NN 74/23) (donijela ih je Skupština Hrvatske gospodarske komore)</p>
5.	HRVATSKA POVIJEST (12 nastavnih sati)	izv. prof. dr. sc. Marija Benić Penava <hr/> Osnovna literatura: Goldstein, I. 2014. <i>Hrvatska povijest</i> . Novi Liber. Zagreb.
	1. PODRUČJE HRVATSKE U PRETPOVIJESTI I STAROM VIJEKU Glavna pretpovijesna nalazišta Predslavensko stanovništvo (Kelti, Iliri, Tračani) Grčka kolonizacija naše zemlje pod rimskom vlašću Dolazak Hrvata na Balkanski poluotok Odnos prema Francima i Bizantu	

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
	<p>Primanje kršćanstva</p> <p>2. OSNUTAK HRVATSKE DRŽAVE</p> <p>Hrvatska država za narodnih vladara (osnovna obilježja gospodarskog, društvenog i političkog razvijanja)</p> <p>Ulazak Hrvatske u državno-pravnu zajednicu s Mađarima</p> <p>3. PROVALA TURAKA I UGOVORNI ULAZAK HRVATA U HABSBURŠKU MONARHIJU</p> <p>Osnutak, razvitak i značajke vojne granice</p> <p>Hrvatske zemlje pod mletačkom i turskom vlašću</p> <p>Otpor bečkom centralizmu</p> <p>Zrinsko-frankopanska urota</p> <p>Apsolutizam Marije-Terezije i Josipa II</p> <p>4. HRVATI U 19. STOLJEĆU</p> <p>Napoleonove Ilirske provincije</p> <p>Hrvatski narodni preporod</p> <p>1848. u Hrvatskoj (sazivanje I. građanskog sabora i njegove odluke, položaj bana i banskog vijeća, otpor prema Mađarima), Bachov apsolutizam, uvođenje općeg građanskog zakonika u Hrvatsku</p> <p>5. OBNOVA USTAVNOG ŽIVOTA I SABOR 1861.</p> <p>Odluke i osnutak političkih stranaka</p> <p>Austro-Ugarska i Hrvatsko-Ugarska nagodba</p> <p>Hrvatska u nagodbenom razdoblju (Sabor, ban i banska vlada)</p> <p>6. POLOŽAJ HRVATSKE U 20. STOLJEĆU</p> <p>Londonski ugovor iz 1915. godine, osnutak i politika Jugoslavenskog odbora</p> <p>Formiranje Države Slovenaca, Hrvata i Srba i njezin ulazak u Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca</p> <p>Hrvatska politika između dva rata, borba za ponovnu uspostavu hrvatske državnosti, Osnutak banovine Hrvatske</p> <p>Hrvatska tijekom II. svjetskog rata, Nezavisna država Hrvatska i osnutak Federalne Hrvatske u sastavu Demokratske Federativne Jugoslavije</p> <p>Ustavni položaj Hrvatske u bivšoj Jugoslaviji</p>	<p>Pomoćna literatura:</p> <p>Goldstein, I. 1999. <i>Croatia: A History</i>, McGill-Queen's Press.</p> <p><i>Hrvatska zemlja i ljudi.</i> Leksikografski zavod Miroslav Krleža i Ministarstvo vanjskih i europskih poslova Republike Hrvatske na hrvatskom jeziku http://www.croatia.eu/page.php?lang=1&id=13 na engleskom jeziku http://www.croatia.eu/page.php?lang=2&id=13 na francuskom jeziku http://www.croatia.eu/page.php?lang=4&id=13</p> <p>Pavličević, D. <i>Kratka politička i kulturna povijest Hrvatske.</i> Hrvatski informativni centar http://www.hic.hr/books/pavlicev/index.htm</p>
6.	<p>TURISTIČKI ZEMLJOPIS HRVATSKE (12 nastavnih sati)</p> <p>1. OSNOVNI PODACI O HRVATSKOJ</p> <p>Veličina, granice, zemljopisni položaj, stanovništvo i gospodarska struktura stanovništva, nacionalni i vjerski sastav, političko uređenje.</p> <p>2. OSNOVNA OBILJEŽJA MEĐUNARODNIH TURISTIČKIH KRETANJA</p> <p>Međunarodni turistički promet i njegova prostorna distribucija</p> <p>Receptivni turistički prostori svijeta</p> <p>Emitivni turistički prostori svijeta</p> <p>Položaj Hrvatske</p> <p>3. TURIZAM HRVATSKE</p> <p>Povjesni aspekt razvoja turizma u Hrvatskoj</p> <p>Prednosti turističko-zemljopisnog i geoprometnog položaja Hrvatske</p>	<p>dr. sc. Sandra Jović Mazalin</p> <hr/> <p>Literatura:</p> <p>Blažević, I.: Turistička geografija Hrvatske. Školska knjiga. Zagreb, 2003.</p> <p>Blažević, I. Knežević, R.: Turistička geografija Hrvatske. Sveučilište u Rijeci Fakultet za turistički menadžment u Opatiji, 2006.</p> <p>Power point prezentacije/predavanja</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
	<p>Prirodni i antropogeni turistički resursi Hrvatske</p> <p>4. TURISTIČKA REGIONALIZACIJA PROSTORA HRVATSKE</p> <p>Reljef, klima, prometni položaj, gradovi, stanovništvo i naseljenost, biljni i životinjski svijet</p> <p>– Primorska ili jadranska turistička regija Sjeverno hrvatsko primorje: Istra, Kvarnersko primorje i otoci, Vinodolsko primorje, Velebitsko podgorje – primorje Južno hrvatsko primorje (Dalmacija): Sjeverna Dalmacija (Zadarska turistička regija – otoci, uže kopneno primorje, Kotari, Bukovica i južno Velebitsko podgorje, Šibenska turistička regija – otoci, uže kopneno primorje, Zagora), Srednja Dalmacija (Trogirsko turističko područje, Kaštelanska rivijera, Split, Poljička rivijera, Makarska rivijera, srednje dalmatinski otoci, Zagora – Sinjska, Imotska, Vrgorčka krajina), Južna Dalmacija (Dubrovačko primorje, poluotok Pelješac, veći južno-dalmatinski otoci, Dubrovački arhipelag – Elafitski otoci, donjo-neretvanski kraj)</p> <p>– Gorsko-planinska turistička regija Gorski kotar, Lika, Podkapelska udolina</p> <p>– Panonsko-peripanonska turistička regija Središnja Hrvatska: Zagreb, Hrvatsko zagorje, Varaždinska podravina i Međimurje, Bilogorska podravina Lonjsko-ilogovska zavala, Sisačka posavina, Banovina, Kordun, Karlovačko pokuplje Istočna Hrvatska: Osijek, Baranja, Vinkovačko-vukovarski kraj, Srijem, Slavonska podravina, Slavonska posavina, Požeška kotlina</p>	<p>Internetski izvori:</p> <p>http://www.croatia.eu/page.php?lang=1&id=12</p> <p>http://www.dzs.hr</p> <p>http://www.zastita-prirode.hr/Zasticena-priroda/Zasticena-podrucja/Nacionalni-parkovi</p> <p>http://www.zastita-prirode.hr/Zasticena-priroda/Zasticena-podrucja/Parkovi-prirode</p> <p>https://www.htz.hr/sites/default/files/2023-07/HTZ%20TUB%20HR_%202022.pdf (Turizam u brojkama 2022.)</p> <p>https://www.e-unwto.org/doi/epdf/10.18111/9789284424504</p>
7.	<p>KULTURNO-POVIJESNI SPOMENICI I DRUGE ZNAMENITOSTI HRVATSKE (12 nastavnih sati)</p> <p>1. OPĆE ZNAČAJKE HRVATSKE KULTURNE BAŠTINE Mediteranski kulturni krug i primorska Hrvatska Srednjoeuropski kulturni krug i kontinentalna Hrvatska Hrvatska kultura u europskom kontekstu</p> <p>2. UVODNI PREGLED KULTURNE BAŠTINE HRVATSKE Nepokretna i pokretna kulturna dobra Urbane i ruralne povijesne cjeline Arheološki lokaliteti Integralne vrijednosti kulturne i prirodne baštine Spomenici svjetske kulturne baštine (s liste UNESCO-a)</p> <p>3. NEPOKRETNA KULTURNA DOBRA (pojedine vrste s primjerima) Građevine – sakralni objekti (posebice katedrale i samostanske cjeline) Građevine – za stanovanje (posebice palače i dvorci) Memorijalni objekti Fortifikacijski objekti, Kulturna dobra javne namjene: upravne, reprezentativne, prometne i druge, Tehnički (industrijski) objekti Vrtovi, perivoji, parkovi</p> <p>4. POKRETNA KULTURNA DOBRA</p>	<p>prof. dr. sc. Sanja Žaja Vrbica</p> <p>Obavezna literatura: <i>Hrvatska umjetnost –Povijest i spomenici.</i> 2010. Institut za povijest umjetnosti i Školska knjiga. Zagreb (gl. urednik Milan Pelc).</p> <p>Izborna literatura: Ivančević, R. <i>Umjetničko blago Hrvatske</i> Cambi, N. 2002. <i>Antika</i>. Naklada Ljevak. Zagreb. Horvat, A.; Matejčić, R. ; Prijatelj, K. ; Buzov, M. <i>Barok u Hrvatskoj</i>. 1982. Zagreb: Liber: Odjel za povijest umjetnosti Centra za povijesne znanosti: Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske: Grafički zavod Hrvatske: Kršćanska sadašnjost (Zagreb: GZH) Zagreb. Domljan, Ž. gl.urednik:<i>Hrvatska likovna enciklopedija</i>. 2005. : Leksikografski zavod Miroslav Krleža : Vjesnik. (Zagreb: Vjesnik, Tiskara) Zagreb Harris, R. 2006. <i>Povijest Dubrovnika</i>. Golden marketing-Tehnička knjiga. Zagreb.</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO	Nastavnik Preporučena literatura
<p>(pojedine vrste s primjerima – uz kratki osvrt na značajke odabranih primjera)</p> <p>Pokretna kulturna dobra u prostorima njihovog izvornog smještaja – crkveni inventar i predmeti, predmeti u dvorcima, palačama i dr.</p> <p>Pokretna kulturna dobra u muzejima, galerijama, knjižnicama i sličnim ustanovama (zbirke predmeta, arhivska građa, likovna i druga umjetnička djela, i sl.)</p> <p>5. KULTURNA BAŠTINA PRETPOVIESNOG, ANTIČKOG I SREDNJOVJEKOVNOG RAZDOBLJA</p> <p>Spomenici pretpovijesti antike, romanike i gotike na području Hrvatske</p> <p>Najznačajniji primjeri nepokretne i pokretne baštine navedenih razdoblja s posebnim osvrtom na najznačajnije spomenike kulture starohrvatske kulturne baštine.</p> <p>6. KULTURNA BAŠTINA RENESANSNOG I BAROKNOG STILSKOG RAZDOBLJA</p> <p>Opće značajke stilskih razdoblja renesanse i baroka uz primjere koji na reprezentativan način predstavljaju pojedine vrste spomenika kulture tih razdoblja na području Hrvatske.</p> <p>7. KULTURNA BAŠTINA XIX. I XX. STOLJEĆA</p> <p>Opće značajke osnovnih stilskih pravaca uz primjere koji na reprezentativan način predstavljaju pojedine vrste spomenika kulture tih pravaca na području Republike Hrvatske.</p> <p>8. RELIGIJSKA KULTURA</p> <p>Drevne religije i mitovi</p> <p>Kršćanstvo, židovstvo, islam</p> <p>Religijska ikonografija</p> <p>9. OSNOVNE ZNAČAJKE ETNOGRAFSKE BAŠTINE</p> <p>Materijalne i duhovne značajke etnografske baštine, uz pregled regionalnih specifičnosti tradicijskog graditeljstva, oblikovanja, korištenja upotrebnih predmeta, folklornog stvaralaštva u području glazbe, plesa, predaje, igara, obreda, običaja i sl., te tradicijskih umijeća i obrta.</p> <p>10. KULTURNA I PRIRODNA BAŠTINA KAO DIO TURISTIČKE PONUDE</p> <p>Nacionalni parkovi i parkovi prirode</p> <p>Zaštićene biljne i životinjske vrste</p> <p>Prirodoslovni muzeji i zbirke, zoološki vrtovi</p> <p>Opće karakteristike stanja kulturne i prirodne baštine</p> <p>Odnos sustava zaštite i prezentacije kulturne baštine</p> <p>Promidžba kulturne baštine u funkciji promidžbe turizma</p> <p>Prostori, institucije i manifestacije (kulturna baština kao odraz kulture života i nacionalnog identiteta).</p>	<p>Menalo, R. 2006. <i>Ranosrednjovjekovna skulptura</i>. Dubrovnik: Dubrovački muzeji, Arheološki muzej ; Zagreb: Arheološki muzej u Zagrebu.</p> <p>Izložba Zlatno doba Dubrovnika. 1987. <i>Zlatno doba Dubrovnika XV. i XVI. stoljeće: urbanizam, arhitektura, skulptura, slikarstvo, iluminirani rukopisi, zlatarstvo: [katalog Izložbe Zlatno doba Dubrovnika]</i> Zagreb, Dubrovnik.</p> <p>Prijatelj, K. 1968. <i>Dubrovačko slikarstvo XV-XVI stoljeća</i>. Zora. Zagreb</p> <p>Karaman, A. 2004. <i>Zidine i tvrđave - štit i simbol dubrovačke opstojnosti i slobode</i>. Turistička naklada. Zagreb.</p> <p>Karaman, A. 2003. <i>Dubrovnik (vodič)</i>. Turistička naklada. Zagreb.</p> <p>Karaman, A. 2003. <i>Likovna umjetnost 2</i>. Školska knjiga. Zagreb.</p> <p>Janson, H.W. 1997. <i>Povijest umjetnosti</i> (Radovan Ivančević –Antologija hrvatskih spomenika). Peto dopunjeno izdanje.</p> <p>Fisković, I. 1993. <i>Reljef renesansnog Dubrovnika</i>. MH.</p> <p>Jurković, M.; Brandenburg, A. E. 2004. <i>Hrvatska renesansa</i>. Klovićevi dvori.</p> <p>Horvat Levaj, K. 2001. <i>Barokne palače u Dubrovniku</i>. IPU. Zagreb-Dubrovnik.</p> <p>Grujić, N. 2003. <i>Vrijeme Ladanja</i>. MH Dubrovnik.</p> <p>Ničetić, A. 1996. <i>Povijest dubrovačke luk</i>. Dubrovnik : Zavod za povjesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti: Pomorski fakultet. ([Zagreb] : Laser Plus: Tiskara Puljko)</p> <p>Ničetić, A. 2005. <i>Nove spoznaje o postanku Dubrovnika: o njegovu brodarstvu i plovidbi svetoga Pavla</i>. Dubrovnik. Sveučilište. Dubrovnik: Alfa-2.</p> <p>Marasović, T. 2003. <i>Kulturna baština 1 i 2</i>. Sveučilište u Splitu.</p> <p>Prosperov Novak, S. 1989. <i>Dubrovnik iznova</i>. Zagreb. Festival Dubrovnik. Liber.</p> <p>Bersa, J. 2002. <i>Dubrovačke slike i prilike: (1800. - 1880.)</i> Dubrovnik. Matica hrvatska Dubrovnik. (Zagreb: Durieux)</p> <p>Foretić, M. 1997. <i>Dubrovnik</i>. Croil. Split</p> <p>Veramenta, P. <i>Dubrovačke zidine</i></p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
8.	<p>KULTURA GOVORENJA I PISANJA (8 nastavnih sati)</p> <p>Ispit se sastoji od usmenog dijela i pismenog dijela u kojem se piše kraći tekst na zadanu temu iz hrvatskog kulturnog, znanstvenog ili političkog života.</p> <p>1. OSNOVE HRVATSKOG JEZIKA Jezik i priopćavanje (komunikacija), pismo, govorni i pisani jezik, pravopis (ortografija) i pravogovor (orthoepija), naglasni sustav hrvatskoga književnog jezika, vrednote govornoga jezika, književni (standardni) jezik, pojam idioma, književni (standardni) jezik i dijalekti, pisanje stranih vlastitih imena (posebice osobnih i zemljopisnih), tekstovi i funkcionalni stilovi standardnog jezika (književno-umjetnički, razgovorni, publicistički, novinarski, administrativno-poslovni, popularno-znanstveni, znanstveno-stručni), neologizmi, arhaizmi, dijalektalizmi, žargonizmi, poetizmi, profesionalizmi, tuđice, barbarizmi, povijest jezika, glavna jezikoslovna djela (gramatike, rječnici, savjetnici, periodika, enciklopedistika), glavni jezikoslovci i jezikoslovne institucije, reprezentativni hrvatski pisani spomenici.</p> <p>2. OSNOVE HRVATSKE KNJIŽEVNOSTI Povijest književnosti, književnost i povijest hrvatskog naroda, književnost i druge umjetnosti, epohе i razdoblja, stilovi i pravci, klasična i moderna književnost, usmena i pismena književnost, književni časopisi i središta, nacionalni običaji i blagdani u književnosti, književni regionalizam, hrvatski putopis, reprezentativni pisci i djela, nacionalne književne institucije i spomenici.</p> <p>3. OSNOVE JEZIČNOGA IZRIČAJA Pisani i govorni izričaj, pisanje kao komunikacija, govorenje (neutralno i stilski markirano), značenje vrednota govornog jezika (intonacija, intenzitet, stanka, rečenični tempo, mimika i geste), tekst (način oblikovanja teksta, vrste teksta), opis, račlamba (analiza), tumačenje (interpretacija), monolog, dijalog, prikaz, sažetak, upućivanje (instrukcija), stručno nazivlje i profesionalizmi, komunikacijski tekstovi (vijesti, obavijesti, oglas, reklama, molba, zahvalnica, čestitka, pozivnica, sažalnica), oblikovanje tekstova za medije (tisk, radio, televizija), govor (visoki, srednji i jednostavni stil), retorika i retorička pravila, voditeljstvo.</p> <p>4. OSNOVE MEDIJSKE KULTURE Pojam, vrste i povijest medija, kazalište (vrste i povijest, nacionalne kazališne manifestacije), film (vrste i povijest, nacionalne filmske manifestacije i institucije), radio i televizija, publicistika i grafička industrija (knjiga, novine, časopis, strip, katalog, letak, plakat i sl., povijest knjige i tiskarstva, biblioteke i knjižnice (nacionalne, regionalne, gradske), priprema teksta za tisk, izložbe i sajmovi, informatika, bibliotekarstvo, arhivistika, mediji i konkurenca).</p>	<p>Mirjana Žeravica, prof.</p> <p>Jozić, Ž. Ur. 2013. <i>Hrvatski pravopis</i>. Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje. Zagreb. http://pravopis.hr/</p> <p>Povijest hrvatskoga jezika: http://www.croatica.hr/index.php/sazetak http://www.croatica.hr/index.php/sazetak/1poglavlje http://www.croatica.hr/index.php/sazetak/3poglavlje http://www.croatica.hr/index.php/hrvpiskul/srednjivijek http://www.croatica.hr/index.php/hrvpiskul/16stoljece http://www.croatica.hr/index.php/hrvpiskul/17stoljece http://www.croatica.hr/index.php/hrvpiskul/18stoljece http://www.croatica.hr/index.php/hrvpiskul/19stoljece</p> <p>Škarić, I. 2003. <i>Temelji suvremenoga govorništva</i>. Školska knjiga. Zagreb.</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
9.	<p>STRANI JEZIK (ispit bez održavanja prethodne nastave)</p> <p>Pri provjeravanju znanja iz stranog jezika, turistički vodič mora pokazati da je strani jezik svladao do te mjere da se njime potpuno samostalno služi u cilju:</p> <p>a) komuniciranja s turistima na opće teme, b) davanje turistima informacija u okviru profila turističkog vodiča.</p> <p>Provjera znanja stranog jezika provodi se kroz izlaganje u praktičnom dijelu ispita, odnosno kroz izradu prijevoda seminar skog rada na strani jezik.</p>	<p>TALIJANSKI JEZIK .- Valnea Martucci Jančić</p> <hr/> <p>P. Conte, L. Milano, V. Salemme 2021.: Laboratorio di accoglienza turistica, seconda edizione</p> <p>E. Pulvirenti, 2019.: Artemondo</p> <p>L. Leoni, 2016: Skladnost - compostezza ed armonia, come patrimonio storico della Città di Dubrovnik, Zbornik Sveučilišta u Dubrovniku, str. 193-205.</p> <hr/> <p>PORTUGALSKI JEZIK - Nataša Brailo, prof.</p> <hr/> <p>Tavares, A. 2003. Portugues XXI: livro do aluno 1. Lisboa: Lidel.</p> <p>Tavares, A. 2003. Portugues XXI: livro do aluno 2. Lisboa: Lidel.</p> <p>Tavares, A. 2003. Portugues XXI: livro do aluno 3. Lisboa: Lidel.</p> <p>Talan, N. 2004. Portugalsko – hrvatski rječnik. Zagreb. Školska knjiga.</p> <p>Talan, N. 2004. Hrvatsko – portugalski rječnik. Zagreb. Školska knjiga.</p> <p>Vodič o Dubrovniku po izboru</p> <hr/> <p>RUSKI JEZIK - Nina Skurić, prof.</p> <hr/> <p>Город Ду́бровник 14 веков традиции. Ćorak, N.; Šubić, N. 2008. Dubrovnik. Trgovina Anima. ISBN 978-953-7513-11-5</p> <p>ДУБРОВНИК ИСТОРИЯ - КУЛТУРА - ХУДОЖЕСТВЕННОЕ НАСЛЕДИЕ. 2014 Antun Travirka, Forum. Zadar. ISBN 978-953-179-891-4</p> <p>http://hr.wikipedia.org</p> <hr/> <p>ENGLESKI JEZIK - Tereza Matić Ivušić, prof. Martina Hrnić, prof.</p> <hr/> <p>R. Harris, 2006. <i>Dubrovnik - A History</i>. Tehnička knjiga. Zagreb.</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO	Nastavnik Preporučena literatura
	<p>Prosperov Novak, S. 2005. <i>Dubrovnik Revisited</i>. VBZ. Zagreb.</p> <p>Preporučena internetska stranica u svrhu upoznavanja s praktičnim turističkim vokabularom:</p> <p>http://www.britishtourismassociation.com/association-of-professional-tourist-guides</p> <hr/> <p>NJEMAČKI JEZIK - dr. sc. Marija Gjurašić, prof.</p> <hr/> <p>LITERATURA NA NJEMAČKOM JEZIKU vezana za povijest Dubrovnika i Dalmacije</p> <p>Johann Christian von Engel: Geschichtedes Freystaates Ragusa. Wien 1807 historische Gesamtdarstellung (entstanden in der unmittelbaren Schlussphase der Republik),</p> <p>Ilangavon Mettenheim: Die Republik Ragusa. Zur Geschichtedesheutigen Dubrovnik. Haag + Herchen, Frankfurt am Main 1989. ISBN 3-89228-388-5</p> <p>Adriana Kremenjas-Danicic (Hrsg.): Rolandseuropäische Wege. Europski dom Dubrovnik, Dubrovnik 2006. ISBN 953-95338-0-5</p> <p>Maude M. Holbach: Dalmatien. DasLand, wo Ost und West sich begegnen. Wien u. Leipzig 1909</p> <p>AntoniCetnarowicz: Die Nationalbewegung in Dalmatien im 19. Jahrhundert. Vom „Slawentum“ zur modernen kroatischen und serbischen Nationalidee. In: Menschen und Strukturen. Band 16 / Studia Polono-Helvetica. Band 5 (Originaltitel: Odrodzenienarodowe w Dalmacji). Lang, Frankfurt am Main / Berlin / Bern / Bruxelles / New York, NY / Oxford / Wien 2008. ISBN 978-3-631-57418-8.</p> <p>Konrad Clewing: Staatlichkeit und nationale Identitätsbildung. Dalmatien in Vormärz und Revolution. In: Südosteuropäische Arbeiten. Band 109. Oldenbourg, München 2001. ISBN 3-486-56526-5 (Zugleich Dissertation an der Ludwig-Maximilians-Universität München 1997).</p> <p>Aleksandar Jakir: Dalmatien zwischen den Weltkriegen. Agrarische und urbane</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO	Nastavnik
	Preporučena literatura
	<p>Lebensweltunddas Scheitern der jugoslawischenIntegration. In: Südosteuropäische Arbeiten. Band 104. Oldenbourg, München 1999. ISBN 3-486-56447-1 (ZugleichDissertationan der Friedrich-Alexander-UniversitätErlangen-Nürnberg 1997).</p> <p>Wolfgang Libal: Dalmatien. StadtkulturundInselweltan der jugoslawischen Adriaküste. Prestel, München / London / New York, NY 1999 (Erstausgabe 1990). ISBN 3-7913-2107-2.</p> <p>Michael M. Stanić: Dalmatien. Kleine Kunstgeschichteinereuropäischen Städtelandschaft. Böhlau, Köln / Weimar / Wien 2008. ISBN 978-3-412-20044-2.</p> <p>Lothar Waldmüller: Die Synodenin Dalmatien, Kroatienund Ungarn. Von der Völkerwanderung bis zum Ende der Arpaden (1311). In: Konziliengeschichte, Reihe A, Darstellungen. Schöningh, Paderborn / München / Wien / Zürich 1987. ISBN 3-506-74686-3 (Zugleich Habilitationsschriftan der UniversitätAugsburg 1980).</p> <p style="text-align: center;">INTERNET-LINKOVI vezani za povijest Dubrovnika i Dalmacije</p> <p>DieGeschichte von Dubrovnik, Izvor: http://www.dubrovnikkroatien.com/geschichte.html</p> <p>Ein Spaziergang durch die Straßen der Altstadt Ein Spaziergang durch die Straßen der Altstadt, IZVOR: http://www.dubrovnikkroatien.com/die-altstadt-von-dubrovnik.html</p> <p>Außerhalb der historischen Stadtmauern - Die Neustadt von Dubrovnik, IZVOR: http://www.dubrovnikkroatien.com/die-neustadt-von-dubrovnik.html</p> <p>Dubrovnik Sehenswürdigkeiten, IZVOR: http://www.dubrovnik-kroatien.de/sehenswuerdigkeiten-dubrovnik.html</p> <p>Kultur und Geschichte, Mehr als tausend Jahre Geschichtemachen Dubrovnik zueinem europäischen Kulturzentrum. IZVOR: http://www.tzdubrovnik.hr/deu/vodic_novost.php?id=1502</p> <p>Spaziergang durch die Jahrhunderte. Eine erfolgreiche Entwicklung Dubrovniks in der Vergangenheit, deren Wirtschaft sich auf dem Seefahrts-</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO	Nastavnik
	Preporučena literatura
	<p>Handelsgewerbegegründete, ... IZVOR: http://www.tzdubrovnik.hr/deu/vodic_novost.php?id=1503&id_main=</p> <p>GeschichtenausvergangenenZeiten - Dubrovnik ist eine Stadt, welche unzählige Geschichten verbirgt. http://www.tzdubrovnik.hr/deu/vodic_novost.php?id=1504&id_main=1504</p> <p>Berühmtheiten Dubrovniks - Die Geschichte Dubrovniks wurde ebenso gekennzeichnet und geschaffen durch zahlreiche berühmte Menschen, ... IZVOR: http://www.tzdubrovnik.hr/deu/vodic_novost.php?id=1510&id_main=</p> <p>Denkmäler - Die Stadt Dubrovnik, eine Denkmalstadt, welche lebt, Denkmale in einem, eine Reihe an Denkmälern hinterlassen, ... http://www.tzdubrovnik.hr/deu/vodic_novost.php?id=1517&id_main=1503</p> <p>Museen - Durch ihre perfekte Architektur, das reiche Denkmäler und die Geschichte... http://www.tzdubrovnik.hr/deu/vodic_novost.php?id=1585&id_main=1503</p> <p>Dubrovnik, IZVOR: http://de.wikipedia.org/wiki/Dubrovnik</p> <p>Dubrovnik - die "Perle der Adria", IZVOR: http://www.split-excursions.com/reiseziele/stadt-dubrovnik/</p> <p>Republik Dubrovnik, IZVOR: http://de.academic.ru/dic.nsf/dewiki/1175473</p> <p>Mljet - Der Nationalpark, IZVOR: http://www.dubrovnikkroatien.com/mljet.html</p> <p>Die Inseln vor Dubrovnik, IZVOR: http://www.dubrovnikkroatien.com/die-inseln-vor-dubrovnik.html</p> <p>Kronland Dalmatien, IZVOR: http://de.academic.ru/dic.nsf/dewiki/801354</p> <p>Zeitlose mediterrane Schönheit, IZVOR. http://croatia.hr/de-DE/Homepage</p> <p>Dalmatien, IZVOR: http://de.wikipedia.org/wiki/Dalmatien</p> <hr/> <p style="text-align: right;">ŠPANJOLSKI JEZIK – Zrinka Cvitanović, prof.</p> <hr/> <p>Harris, R. 2006. <i>Povijest Dubrovnika</i>. Zagreb. Golden marketing-Tehnička knjiga.</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO	Nastavnik Preporučena literatura
	<p>Karaman, A. 1999. <i>Dubrovnik, dragulj na ruci sv. Vlaha</i>. Turistička naklada. Zagreb.</p> <p>Polić Bobić, M. 2000. <i>Među križem i polumjesecom – dubrovačke dojave španjolskome dvoru o Turcima u XVI. stoljeću</i>. Zagreb. Naklada Ljevak. RESUMEN – encastellano</p> <p>Polić Bobić, M. urednica. 2011. <i>Tajna diplomacija u Dubrovniku u XVI. stoljeću</i>. Sveučilište u Zagrebu (zbornik radova sa skupa o petstotoj obljetnici rođenja Marina Držića)</p> <p>Beritić, L. 1989. <i>Dubrovačke zidine</i>. Društvo prijatelja dubrovačke starine. Dubrovnik.</p> <p>Luetić, J. 1997. <i>Brodari i pomorci Dubrovačke Republike</i>. Nakladni zavod MH. Zagreb.</p> <p>Miović, V. 2005. <i>Židovski geto u Dubrovačkoj Republici (1546 – 1808)</i>. HAZU Zavod za povijesne znanosti. Dubrovnik.</p> <p>Stulli, B. 2001. <i>Studije iz povijesti Dubrovnika</i>. Konzor. Zagreb.</p> <p>Lonza, N. 1997. <i>Pod plaštem pravde : kaznenopravni sustav Dubrovačke Republike u XVIII. stoljeću</i>. Zavod za povijesne znanosti HAZU. Dubrovnik : Zavod za povijesne znanosti Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti ; Zagreb : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, (Zagreb : Grafomark)</p> <p>Cvjetković, A. 1999. <i>Dubrovačkim ulicama</i>. Vlast.nakl. Alfa-2. Dubrovnik.</p> <p>Ahmetović, S. 2006. <i>Dubrovački kurioziteti</i>. Vlast.nakl. Dubrovnik</p> <p>Katalog izložbe: 1987. <i>Zlatno doba Dubrovnika XV. i XVI. stoljeće</i>. Muzej MTM.</p> <p>Enciklopedije i rječnici po vlastitom izboru</p> <p>Turističke publikacije objavljene na španjolskom jeziku</p> <p>(Nema objavljene relevantne literature na španjolskom jeziku, s iznimkom rezimea autorice</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
		<p>Polić-Bobić. Da bi usvojili potrebnu terminologiju na stranom jeziku, kandidati mogu čitati turističke publikacije, pri čemu ne moraju memorirati podatke za koje nisu navedeni izvori.)</p> <hr/> <p>FRANCUSKI JEZIK – Martina Hrnić, prof.</p> <hr/> <p>Literatura za predmet „Francuski jezik“: knjige, članci i tiskani izvori (izbor)</p> <p>Putanec, V. 1994. <i>Francusko-hrvatski rječnik</i>. Školska knjiga. Zagreb.</p> <p>Dayre, J; Deanović, M; Maixner, R. 1996. <i>Hrvatsko-francuski rječnik</i>. Dominović. Zagreb.</p> <p>Horetzky, E. 1998. <i>Précis pratiques de grammaire française, cours moyen et supérieur unis</i>. Školska knjiga. Zagreb.</p> <p>Deanović, M. 1945. <i>Anciens contacts entre la France et Raguse</i>. Annales de l'Institut français de Zagreb 24-25, 1944: 1-39; 26-27, 1945: 41-110.</p> <p>Harris, R. 2006. <i>Povijest Dubrovnika</i>. Zagreb. Golden marketing-Tehnička knjiga.</p> <p>Foretić, V. 1980. <i>Povijest Dubrovnika do 1808.</i>, I-II. Nakladni zavod Matice hrvatske. Zagreb.</p> <p>Šišić, B. 1991. <i>Dubrovački renesansni vrt</i>. Dubrovnik : Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti (Čakovec : "Zrinski"). Dubrovnik.</p> <p>Ćosić, S. 1999. <i>Dubrovnik nakon pada Republike (1808.-1848.)</i>. Dubrovnik.</p> <p>Horvat-Levaj, K. 2000. <i>Dubrovačke barokne palače</i>. Zagreb-Dubrovnik.</p>
10.	<p>OPERATIVNO-TEHNIČKI POSLOVI VOĐENJA ZA TURISTIČKOG VODIČA (24 nastavna sata)</p> <p>1. SADRŽAJNA I TEHNIČKA PRIPREMA VOĐENJA TURISTA Prikupljanje informacija, izvori informacija, sistematiziranje informacija i kontinuirana priprema Specifičnosti pripreme i uloge vodiča u odnosu na različite turističke atrakcije</p>	<p>Vera Drobnić, mag. oec.</p> <hr/> <p>Marković, Z. 1987. <i>Osnove turizma</i>. Školska knjiga. Zagreb.</p> <p>Vukonić, B. 1997. <i>Turističke agencije</i>. Mikrorad. Zagreb.</p>

ISPITNI PROGRAM STRUČNOG ISPITA ZA TURISTIČKE VODIČE – OPĆI DIO		Nastavnik
		Preporučena literatura
<p>Tehnička priprema vođenja: odluka o prihvaćanju posla, informacije o putovanju, dokumentacija, ostala sredstva potrebna za vođenje.</p> <p>2. KOMUNICIRANJE S TURISTIMA</p> <p>Čimbenici uspješnog verbalnog i neverbalnog komuniciranja Smetnje i zapreke komuniciranju (osobne, organizacijske, psihološke, kulturne)</p> <p>Oblici komuniciranja s turistima (prigodna izlaganja na početku i kraju vođenja, davanje osnovnih informacija o područjima obuhvaćenim izlaganjem, tumačenja, obavijesti, razgovori, odgovori na pitanja, upute i pojašnjenja), korištenje karti i planova, crteža, mapa, projekcije filmova i fotografija, emitiranje zvučnih zapisa i glazbe.</p> <p>3. ORGANIZACIJA VOĐENJA TURISTA</p> <p>Osnove organizacije vođenja turista (sastajanje i prvi kontakt, animacija turista, razilaženje i ponovno okupljanje, pauze, izbor mesta za tumačenje, kretanje u gradu i prirodi pješice,)</p> <p>Organizacija vođenja i tumačenje u različitim prijevoznim sredstvima (autobus, osobni automobil, brod i trajekt, zrakoplov, vlak, razna sredstva javnog prijevoza) te snalaženje u nepredviđenim situacijama</p> <p>Organizacija turista i tumačenje u ostalim objektima (muzej, galerija, arheološki lokalitet, povjesna mjesta, i ostalim mjestima od arhitektonskog i kulturnog značaja)</p> <p>Vođenje osoba s posebnim potrebama (posebni oblici tumačenja prilagođeni osobama s posebnim potrebama)</p> <p>Specifičnosti u pružanju pojedinih usluga turistima (dočekivanje turista, transferi, ispraćaj turista, asistencija, prevođenje, panoramski razgled autobusom, razgled pješice, noćni razgled, izlet, tura, incentive paket aranžman)</p> <p>Sigurnost turista</p> <p>Rješavanje prigovora, žalbi i reklamacija</p> <p>Osnove etike i odnos prema suradnicima i turistima.</p> <p>4. VJEŽBE</p> <p>Pokazna turistička vođenja (u predavaonici i na terenu)</p> <p>Praktično vježbanje turističkog vođenja (u predavaonici i na terenu)</p>	<p>Vukonić B.; Čavlek, N. i dr. 2001. <i>Rječnik turizma</i>. Masmedia. Zagreb.</p> <p>Weber, S.; Mikačić V. 2004. <i>Osnove turizma</i>. Školska knjiga. Zagreb.</p> <p>Bilen, M.; Bučar, K. 2004. <i>Osnove turističke geografije</i>. Mikrorad. Zagreb.</p> <p>Blažević, I.; Pepeonik, Z. 1979. <i>Turistička geografija</i>. Školska knjiga. Zagreb.</p> <p>Čavlek, N. 1998. <i>Turooperatori i svjetski turizam</i>, Golden marketing. Zagreb.</p> <p>Katica Tepavac, prof.</p> <p>Prelog, M. 2003. <i>Tekstovi o Dubrovniku</i>. Institut za povijest umjetnosti i DPDS. Zagreb.</p> <p>Veramenta - Paviša, P. 2004. <i>Gradske zidine Dubrovnika</i>. DPDS. Dubrovnik.</p> <p>Horvat-Levaj, K. 2001. <i>Barokne palače u Dubrovniku</i>. Institut za povijest umjetnosti i HAZU Institut za povjesne znanosti Dubrovnik. Zagreb-Dubrovnik.</p> <p>Ahmetović, S. 2006. <i>Dubrovački kurioziteti</i>. Vlastita naknada autora. Dubrovnik.</p> <p>Vierda, V. 2005. <i>Tourist Routes in Historic Centers</i>. Jyvaskyla Politechnic, Jyvaskyla.</p> <p>Zavod za obnovu Dubrovnika, Dubrovnik, 2009. <i>Obnova Dubrovnika 1979-2009</i>.</p> <p>Zlatno doba Dubrovnika, urednik Ante Sorić</p> <p>Krleža M., <i>Brašančevo u Dubrovniku</i>, u M. Krleža, <i>Putovanja, sjećanja, pogledi</i></p> <p>Stulli B., <i>Židovi u Dubrovniku</i></p> <p>Grujić N., <i>Dubrovačka ladanjska arhitektura</i></p> <p>Šehović F., <i>Dubrovački ratni dnevnik - Zla kob zaborava</i></p> <p>Vojnović I., <i>Dubrovačka trilogija</i></p> <p>Burić B. D., <i>Republika</i> (dokumentarna TV serija)</p>	

5. **Posebni dio stručnog ispita** za turističkog vodiča obuhvaća ispitnu materiju o turističkim cjelinama Dubrovačko-neretvanske županije iz sljedećih područja:

- Povijesni razvitak
- Urbanistički razvitak
- Gospodarski razvitak
- Topografska orijentacija
- Poznate osobe iz područja povijesti, umjetnosti, športa, znanosti i kulture
- Umjetničke, kulturne i znanstvene institucije
- Kulturno-povijesni spomenici (kulturna baština)
- Prirodna baština (osobito zaštićeni dijelovi prirode)
- Turistička ponuda
- Manifestacije
- Ostale zanimljivosti.

Sadržaj po pojedinom području posebnog dijela ispitnog programa i broj nastavnih sati utvrđuje ispitna komisija.

6. I opći i posebni dio stručnog ispita za turističkog vodiča sastoji se od usmenog, pismenog i praktičnog dijela.
7. Ispit za turističkog vodiča (opći i posebni dio) polaže se u dva ispitna roka (+jedan popravni ispitni rok).
8. Ocjena uspjeha na ispitu je «položio» ili «nije položio».
9. Kandidat koji polaže samo opći dio stručnog ispita ne može pristupiti polaganju praktičnog dijela ispita ukoliko nije položio usmeni i pismeni dio ispita.
10. Kandidat koji nije položio opći dio ispita za turističkog vodiča ne može pristupiti polaganju posebnog dijela stručnog ispita.
11. Kandidat koji polaže opći i posebni dio stručnog ispita ne može pristupiti polaganju praktičnog dijela ispita ukoliko nije položio opći dio ispita, te usmeni i pismeni dio posebnog dijela ispita.
12. Kandidat koji nije položio ispit može ponovno pristupiti polaganju ispita u sljedećem ispitnom roku.
13. Ako kandidat, u ispitnom roku, ne prijavi i/ili ne pristupi ispitu smatra se da ispit nije položio.
14. Kandidat može povući svoju prijavu za pohađanje seminara i polaganje stručnog ispita u roku od dva tjedna od početka seminara. U tom slučaju ima pravo na povrat uplaćenog iznosa naknade troškova seminara i ispita, umanjene za 10%.
15. Ako kandidat nakon završenog seminara ne pristupi ispitu za turističkog vodiča prema rasporedu ispitnih rokova nema pravo na povrat uplaćenoga iznosa naknade troškova seminara.
16. Pravo na povrat uplaćenog iznosa naknade troškova seminara i ispita nema kandidat koji odustane tijekom seminara ili ispita za turističkog vodiča.

V. UVJERENJE O POLOŽENOM ISPITU

1. O položenom ispitnu Sveučilište u Dubrovniku kandidatu se izdaje uvjerenje o položenom stručnom ispitnu za turističkog vodiča.

VI. CIJENA SEMINARA I STRUČNOG ISPITA

1. Cijena stručnog ispitna za turističke vodiče (opći i posebni dio) iznosi 879,29 EUR. U cijenu je uključen jedan strani jezik.
2. Cijena stručnog ispitna uključuje troškove izvođenja seminara, troškove polaganja ispitna (uključena tri ispitna roka), ispitne materijale i izdavanje uvjerenja.
3. Cijena stručnog ispitna (opći i posebni dio) za alumne Sveučilišta u Dubrovniku iznosi 789,70 EUR.
4. Cijena stručnog ispitna za kandidata koji polaže samo Opći dio ispitna iznosi 530,89 EUR.
5. Cijena stručnog ispitna za kandidata koji je prethodno završio Seminar za voditelje poslovnice na Sveučilištu u Dubrovniku iznosi 656,98 EUR.
6. Cijena stručnog ispitna za kandidata koji polaže samo Posebni dio stručnog ispitna za turističke vodiče iznosi 351,71 EUR.
7. Cijena polaganja dodatnog stranog jezika je 66,36 EUR.

Seminar je moguće uplatiti u dva jednakaka obroka isključivo ako je polaznik fizička osoba, i to prvi obrok prilikom prijave/upisa, a drugi najkasnije prije početka prvog ispitnog roka, odnosno do 13. siječnja 2025. Ako seminar uplaćuje pravna osoba, seminar je potrebno uplatiti u cijelosti prilikom samih upisa.

Elektronske prijave kandidata primaju se **od 4. do 14. listopada 2024.**

Upisi na Seminar organizirat će se u razdoblju **od 15. do 18. listopada 2024.** Podaci za uplatu su: Sveučilište u Dubrovniku, račun: HR0823400091110135015 s obveznim pozivom na broj: 6615193-20-41.

VII. OSTALE INFORMACIJE

Obavijesti o početku seminara, raspredelu predavanja, rasporedu ispitna i sl. dostavljaju se kandidatima na e-mail adresu, a bit će oglašene na oglasnoj ploči Sveučilišta Odjela za ekonomiju i poslovnu ekonomiju Sveučilišta u Dubrovniku i na službenoj internetskoj stranici Sveučilišta- podstranici Odjela <https://www.unidu.hr/tecajevi-za-turisticke-vodice-i-voditelje-poslovnica/>

Dodatne informacije mogu se dobiti na Odjelu za ekonomiju i poslovnu ekonomiju svakog radnog dana u studentskoj referadi ili na telefon: 445 909.

Sveučilište u Dubrovniku pridržava pravo neodržavanja seminara u slučaju malog broja polaznika, s tim da će prethodno izvršene uplate vratiti uplatitelju najkasnije u roku od osam dana.

Tijekom trajanja seminara polaznik seminara dužan je pridržavati se odredbi općih akata Sveučilišta kojima su uređena pravila kulturnoga ponašanja i pristojnosti prema nastavnicima, zaposlenicima i studentima Sveučilišta, te čuvati ugled Sveučilišta.

Sveučilište u Dubrovniku može polaznika seminara, to jest kandidata koji želi polagati stručni ispit isključiti zbog njegovoga neprihvatljivog i/ili posebno neprihvatljivog ponašanja.

Kao opće neprihvatljivo ponašanje smatra se:

- neopravdano kašnjenje ili napuštanje bilo kojega oblika nastave,
- ometanje bilo kojega oblika nastave

Posebno neprihvatljivim ponašanjem smatra se:

- nepristojan i nekorektan odnos prema nastavnicima i ostalom osoblju Sveučilišta ili studentima,
- nedopuštena radnja na ispitima i ostalim provjerama znanja,
- nedopušteni pristup resursima računalnog i informacijskog sustava Sveučilišta,
- izgradnja ili uporaba programske potpore čija je namjena onesposobljavanje ili uništenje računalnih, programskih, podatkovnih ili informacijskih resursa Sveučilišta,
- uzrokovanje materijalne štete na imovini Sveučilišta,
- otuđivanje imovine koja je vlasništvo Sveučilišta,
- postupci kojima se namjerno ili iz krajnjega nemara onečišćuje prostor ili okoliš Sveučilišta,
- izazivanje bilo koje vrste nereda ili sudjelovanja u tome u prostorima Sveučilišta ili u bilo kojem vanjskom prostoru koji se koristi u obrazovnom procesu,
- dolazak na bilo koji od oblika nastave pod utjecajem alkohola ili opojnih droga,
- i sva ostala djela koja su u suprotnosti s moralnim normama prihvaćenim u društvu i postupci koji su zakonom utvrđeni kao kaznena i/ili prekršajna djela.

Odluku o isključenju polaznika seminara, to jest kandidata koji želi polagati stručni ispit, donosi Povjerenstvo za polaganje stručnog ispita. Odluka Povjerenstva konačna je.

Ovlaštene osobe za organizaciju i provedbu seminara i stručnog ispita za turističkog vodiča su:

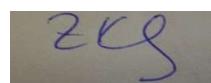
- izv. prof. dr. sc. Marija Dragičević, voditeljica Seminara i stručnog ispita za turističkog vodiča
- izv. prof. dr. sc. Zorica Krželj Čolović, tajnica Seminara i stručnog ispita za turističkog vodiča

Smatra se da kandidat koji je podnio prijavu u cijelosti prihvata sve odredbe ovih uputa.

Dubrovnik, listopad 2024.

Tajnica

Seminara i stručnog ispita za turističke vodiče
za Dubrovačko-neretvansku županiju

izv. prof. dr. sc. Zorica Krželj Čolović

Voditeljica

Seminara i stručnog ispita za turističke
vodiče za Dubrovačko-neretvansku županiju

izv. prof. dr. sc. Marija Dragičević, v.r.